

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XLVII. Ex parte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

ficiatur, sicuti *Abbas hic monet. num. 11.*

4. Not. IV. Si electus confirmetur nullo contradictore comparente, adeoque præmissa cognitione causæ non plena sed summaria, appellatio admitti non debet, nisi allegata causa rationabili. Ita *Ioan. Andr. in c. Avaritia. de elect. in 6. Franc. l. Circa. glos. verb. aliam.*

5. Not. V. Si quis à legitimo Superiore confirmatus sit, aut beneficij collationem acceperit, consequenter etiam possessionem capere potest, neque admittenda est exceptio, nisi sit de crimine juncto cum infamia. *c. Accedens. 23. de accusat. vel si defectus proprietatis manifestus sit, aut in continenti probari possit. v. g. electores aut confirmatorem non habuisse potestatem, vel collationem impetratam fuisse per literas falsas iuxta gloss. in c. primo. verb. contentionem. de restitutione spoliat. & tradit hic Alex. n. 43. Franc. col. penult. ex l. 3. §. ibidem. ff. ad exhibendum. Vbi Bartol. tradit, quòd in causis summaris exceptiones altiore indagine requirentes non admittuntur, sed ad causam principalem referuntur. Insuper aiunt DD. citati, tamen probatio exceptionis statim offeratur, tamen audiendam non esse, si præsumptio sit contra excipientem, quòd malitiosè opponat secundum gloss. hic verb. in modum except. nihilominus audiendus postea erit, si actionem contra possessorem instituere velit, uti ex hoc cap. apparet.*

CAPITVLVM XLVII.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Quotiescunque Iudex aliquem ad iudicium citat, exceptio opponi potest, quòd securus ad locum accessus non sit; si exceptio ista à Iudice non admittatur, citatus appellare potest, nil obstante, quòd causa delegata sit, remota appellatione, præterquam si Iudex alium locum idoneum & securum designet.

SUMMARIUM.

1. Iudex si partibus non assignet iudicii locum,

tutum, appellari potest, etiam post litem contestatam.

2. Citatus autem allegare & probare debet locum non esse tutum, nisi notorium sit.

3. Limitatur prædicta doctrina.

Notand. Vnicum Iudex ad locum Iudicii citare debet, quo citatus, eiusque Procurator, aduocatus item & testes, securè ac sine periculo accedere possunt. *c. Siue. 4. causa. 33. q. 2.* Et nisi locus idoneus & securus assignetur, appellari potest teste *gl. ibidem.* idque extendi debet, ut appellationi locus sit, quotiescunque citatio fit ad locum non tutum. v. g. peste infectum, tamen si prima & altera vice appellatum non sit, etenim Iudex iterum citando, de nouo grauat, *arg. huius c. verb. quoties.* Et videti potest *Gail. l. 1. obseru. 52. n. 3.* ubi addit: licet exceptio loci non tuti dilatoria sit, tamen quotiescunque tempore opponi posse, etiam post litem contestatam, quia habet grauamen successiuum, teste *Felin. in c. Accedens. 4. n. 13. ut lite non contestata.* Et iterum ait *Gail. n. 7.* quòd omnia banna ob contumaciam in non comparendo inflicta, ipso iure nulla sint, & executionem non mereantur, quia nemo se periculo exponere tenetur. *c. de Cler. non resid. in 6.*

Veruntamen citatus allegare debet, locum non tutum esse, nisi id notorium sit, quin etiam probare debet, accessum non tutum esse propter generalem regulam sumptam ex *c. Ex parte. 7. de testibus.* quòd Iudex credere non tenetur, si quid opponatur, quòd eius iurisdictionem impediatur, nisi probetur.

Excipe 1. Si Iudici notum sit, locum non esse tutum, sufficit allegare & appellare. *arg. c. Si duobus. 7. h. t. nam qui scit, certior reddi non debet. reg. 31. in 6.*

Excipe 2. Si in tali casu, in quo nec per se notorium, nec Iudici notum est, citatus ipse met accedere non possit, tunc Procuratorem, aut excusatorem mittere debet *arg. c. Cum dilecti. 6. junct. gl. verb. responsalem. de dolo. sin neminem absque periculo mittere possit, tunc in præsentia bonorum viro-*
rum

rum protestari & appellare consultum est. c. ult. h. t.

Excipe 3. Sed & saluus conductus in tali casu recipiendus erit, si offeratur. Verum is securitatem non semper præstat, sicuti gl. finalis hinc monet, & habetur in c. 4. ut lite contestata. Quare Gail. ait n. 6. quod fragilis sit cautio salui conductus.

CAPITVLVM XLVIII.

Significauit.

PARAPHRASIS.

Fratres Hospitalis Eboracensis vacante Rectoriâ elegerunt B. Presbyterum in Rectorem seu Magistrum Hospitalis, quem Archi-Episcopus Eboracensis, prout sibi competere assererat, confirmauit & instituit, sed postea Decanus & Capitulum cathedrale se opposuerunt (quia dicebant institutionem ad ipsos pertinere) impetrarunt à Pontifice literas ad Iudices delegatos. Hi cum partes citassent, Procurator Capituli seu Actor accessit, adferens literas, quæ eo sigillo obsignatæ erant, quo Capitulum uti solebat, ad citationes tantum, cum tamen ad alia instrumenta & literas aliud sigillum habeat; Tum Magister Hospitalis obiecit actorem illum vigore harum literarum admitendum non esse; adiecit quoque se jam antè per alias literas ad alios Iudices fuisse tractatum, & idè per posteriores, in quibus priorum nulla mentio fit, conueniri non posse, cum autem Iudices has exceptiones non admitterent, ipse appellauit. Quare mandat Innoc. aliis à se delegatis, si ipsis constiterit ob causas dictas vel unam earum, appellatum fuisse, ut in irritum reuocent, quidquid factum post appellationem.

SUMMARIUM.

1. Procurator ad lites procuratorium mandatum exhibere debet, ita ut certò constet, non esse supposititium, sed datum à principali.
2. Sigillum ad certum usum adhiberi solitum,

si ad alium postea adhibeatur, non censetur esse authenticum.

3. Excusatur debitor, si tradat pecuniam debitam famulo, vel alteri offerenti monitorias de solutione, quo aliàs saepe usus est creditor ad debita recipienda.
4. Si aliquis est debitor generis, v. g. ex mutuo, & debita pecunia transmissa pereat sine culpa illius, illi perit, non creditori. secus est si debitor sit species v. g. ex empto, commutato.

NOTA I. Procurator ad lites Procuratorium mandatum exhibere debet, ita ut certo constet, non esse supposititium, sed datum à principali. *argumento. Clem. 1. de Procuratoribus. & tradit hinc Franc. not. 1. ubi ait: mandatum ex eo probari, si constet esse scripturam mittentis.*

NOTA II. Si sigillum ad certum usum adhiberi solitum postea ad alium adhibeatur, non censetur esse authenticum, seu quod certam fidem mereatur, quia in talibus rationabiliter attenditur ad consuetudinem mittentis seu mandantis, teste *Abb. h. n. 7.* Ex quo colligit idem & *Franc. col. 1. Bart. in l. Si quis uxori. §. Apud Labionem. ff. de furtis.* si quis, v. g. anulum suum tradere soleat famulo, ut ipsi fides habeatur, rectè & securè ipsi credi posse, tale signum afferenti, nisi in aliquo casu præsumptio contraria esse possit, ut, quia est res grauis momenti, vel probabiliter subtraxisse anulum creditur, qui eum affert.

COROLLARIUM. Si aliquis famulum, alium uè nuntium misit, per quem sæpius consueuit debita sua recipere & sibi afferenda mandare, tunc debitor excusari videtur si ei comparenti & literas afferenti monitorias de solutione, pecunias debitas, v. g. ex mutuo, censu &c. tradat. Tamen enim nuntio debitum securè non reddatur, si mandatum affert tantum ad admonendum, non recipiendum. *l. Si mei. 12. ff. Commodati.* excipi tamen debet, nisi Dominus solitus sit eo nuntio uti ad debita recipienda, teste *Franc. hinc. col. penult. Bart. in supra citato §. Apud Labionem. ff. de furtis.*

Præterea distingue ex eorundè doctrina:

z z z z

num